EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.8.2019
COM(2019) 378 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o zmocnění k zahájení jednání jménem Evropské unie na třicátém prvním zasedání smluvních stran o změnách Dohody o spolupráci při boji proti znečištění Severního moře ropou a jinými škodlivými látkami („Bonnská dohoda“) v souvislosti s přistoupením Španělského království k dohodě a s rozšířením oblasti působnosti dohody

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Toto doporučení se týká rozhodnutí, kterým se zmocňuje vyjednavač Unie (v tomto případě Komise), aby ve vztahu k Dohodě o spolupráci při boji proti znečištění Severního moře ropou a jinými škodlivými látkami (dále jen „Bonnská dohoda“ nebo „dohoda“) jednal jménem Unie o jejím postoji v souvislosti s předpokládaným přijetím dvou rozhodnutí na nadcházejícím zasedání smluvních stran Bonnské dohody, která mají

– usnadnit rozšíření oblasti působnosti dohody s cílem zlepšit spolupráci v oblasti dohledu s ohledem na požadavky přílohy VI úmluvy MARPOL (dále jen „změna dle úmluvy MARPOL“) a

– umožnit přistoupení Španělského království k dohodě a zavedení nezbytných následných změn dohody (dále jen „změna týkající se Španělska“).

1.1. Dohoda o spolupráci při boji proti znečištění Severního moře ropou a jinými škodlivými látkami (dále jen „Bonnská dohoda“)

Cílem Bonnské dohody je bojovat proti znečištění v oblasti Severního moře a chránit pobřežní oblasti před námořními katastrofami a trvalým znečištěním z lodí a pobřežních zařízení. Dohoda vstoupila v platnost dne 1. září 1989.

Evropská unie (v té době „Evropské hospodářské společenství“) je smluvní stranou dohody (v platném znění)[1]. Smluvními stranami dohody jsou rovněž státy Evropské unie při Severním moři[2] spolu s Norskem.

Cílem dohody je podporovat aktivní spolupráci a vzájemnou pomoc pobřežních států a Evropské unie při boji proti znečištění Severního moře ropou a jinými škodlivými látkami za účelem ochrany mořského prostředí a zájmů pobřežních států. Za tímto účelem dohoda stanoví, že smluvní strany prostřednictvím dohledu pomáhají odhalovat a potírat znečišťování a předcházet porušování předpisů proti znečištění. Severní moře je rozděleno do různých zón, přičemž odpovědnost za dohled a za posuzování incidentů je přidělena smluvním stranám. Smluvní strany jsou povinny informovat ostatní smluvní strany, jakmile se dozví o přítomnosti ropy nebo jiných škodlivých látek, které by mohly představovat vážnou hrozbu pro pobřeží nebo související zájmy kterékoli jiné smluvní strany. Smluvní strany mohou požadovat pomoc v boji proti znečištění na moři nebo na jejich pobřeží, přičemž v takovém případě smluvní strany vyzvané k pomoci podle tohoto článku vyvinou v rámci svých možností maximální úsilí, aby pomoc poskytly.

Bonnská dohoda je uložena u vlády Spolkové republiky Německo (čl. 18 odst. 3 Bonnské dohody).

---

[1] Rozhodnutí Rady 84/358/EHS ze dne 28. června 1984 o uzavření Dohody o spolupráci při boji proti znečištění Severního moře ropou a jinými škodlivými látkami (Úř. věst. L 188, 16.7.1984, s. 7). Dohoda byla změněna v roce 1989; příslušné změny vstoupily v platnost dne 1. dubna 1994. Evropské hospodářské společenství schválilo tyto změny rozhodnutím Rady 93/540/EHS ze dne 18. října 1993 (Úř. věst. L 263, 22.10.1993, s. 51).

[2] Belgie, Dánsko, Francie, Německo, Irsko, Nizozemsko, Švédsko a Spojené království Velké Británie a Severního Irska (stav ratifikací ke dni 10. 4. 2019).

Smluvní strany rozhodují ve vztahu k dohodě v souladu s příslušnými ustanoveními Bonnské dohody a souvisejícím jednacím řádem; je jim nápomocen sekretariát a pomocné orgány (např. pracovní skupina pro provozní, technické a vědecké otázky týkající se boje proti znečištění [OTSOPA])

Podle článku 16 dohody může kterákoliv smluvní strana podat návrh na změnu dohody nebo její přílohy k posouzení a k hlasování na zasedání smluvních stran. Po přijetí navrhované změny *ad referendum* jednomyslným hlasováním smluvních stran na zasedání smluvních stran (čl. 16 odst. 1 Bonnské dohody) se plánovaná změna oznámí smluvním stranám, které ji schválí na základě vnitřního postupu každé smluvní strany. Změna vstupuje v platnost poté, co všechny smluvní strany oznámí depozitáři její schválení.

Podle článku 20 dohody mohou smluvní strany jednomyslně přizvat kterýkoli jiný pobřežní stát v oblasti severovýchodního Atlantického oceánu k přistoupení k této dohodě (čl. 20 odst. 1 Bonnské dohody). V takovém případě se podle potřeby změní článek 2 a příloha této dohody. Po jednomyslném přijetí smluvními stranami nabývají změny článku 2 a přílohy této dohody účinnosti po vstupu Bonnské dohody v platnost pro přistupující stát (tj. Španělsko), ke kterému dojde v první den druhého měsíce následujícího po dni, ve kterém tento stát uložil svou listinu o přistoupení. (Čl. 20 odst. 2 Bonnské dohody).

1.2. Předpokládané změny Bonnské dohody

1.2.1. „Změna dle úmluvy MARPOL“ – změna věcné působnosti dohody

Smluvní strany Bonnské dohody mají během svého třicátého prvního zasedání (8.–10. října 2019) přijmout rozhodnutí podle článku 16 dohody, které se týká rozšíření působnosti dohody na dohled nad znečištěním ovzduší způsobeným provozem lodí, a to s ohledem na požadavky přílohy VI úmluvy MARPOL.

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je zlepšit spolupráci a koordinaci mezi smluvními stranami v boji proti protiprávním atmosférickým emisím způsobeným lodní dopravou s cílem omezit negativní dopady, jež má spalování paliv s vysokým obsahem síry nebo dusíku používaných v lodní dopravě na lidské zdraví, biologickou rozmanitost a celé mořské prostředí. Smluvní strany toho zamýšlejí dosáhnout změnou několika ustanovení Bonnské dohody (článků 1, 5, 6 a 15 této dohody, jakož i názvu dohody a její preambule) tak, aby se její rozsah působnosti rozšířil na znečištění ovzduší v důsledku provozu lodí podle přílohy VI úmluvy MARPOL.

1.2.2. „Změna týkající se Španělska“ – změna zeměpisné působnosti dohody

Smluvní strany rovněž počítají se změnami dohody podle jejího článku 20 v souvislosti s přizváním Španělského království k přistoupení k dohodě. Plánovaná změna se týká článku 2 dohody a vymezuje atlantické hranice oblasti Severního moře, které jsou relevantní pro účely dohody a její přílohy, přičemž se revidují hranice několika zón dohledu pro účely článku 6 dohody.

Konkrétněji je třeba stanovit novou definici revidované oblasti, na niž se dohoda vztahuje. Francie souhlasila se zavedením nové zóny odpovědnosti Francie, která přímo sousedí se zónou společné odpovědnosti Francie a Spojeného království. Pokrývá oblast mezi zónou společné odpovědnosti Francie a Spojeného království a novou zónou odpovědnosti Španělska za účelem překlenutí veškerých mezer mezi starou hranicí Bonnské dohody a novou zónou odpovědnosti Španělska.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Navrhovaná změna týkající se monitorování emisí z lodí přispěje k prevenci znečištění moře jako celku, a podpoří tak rovněž opatření EU v oblasti klimatu a závazky EU týkající se Pařížské dohody o změně klimatu.

Navrhované změny jsou plně v souladu s širším cílem pracovat na vytváření „Evropy, která chrání“, jímž se řídilo úsilí Komise v posledních letech a jenž bude vodítkem i v budoucnosti. Tento návrh vychází z pozitivních výsledků dosavadního rámce a hodlá posílit účinné využívání zdrojů, a tím zlepšit koordinaci a spolupráci smluvních stran Bonnské dohody.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Toto doporučení je v souladu s ostatními politikami EU.

Přispívá zejména ke dvěma z deseti politických priorit stanovených Komisí na období 2015–2019, a to k dosažení „prostoru spravedlnosti a základních práv založeného na vzájemné důvěře“ a „odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu“.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

2.1. Právní základ

2.1.1. Zásady

Uzavření mezinárodní dohody jménem Unie vyžaduje zapojení Rady i Evropského parlamentu (čl. 218 odst. 3 až 6 SFEU). Změny mezinárodních dohod se mohou lišit rozsahem – od čistě technických úprav až po podstatné změny, které vyžadují významné úpravy struktury dohody. Kvalifikace změny může mít vliv na vnitřní postup Unie, který má být použit pro schválení dotyčné změny.

Zatímco v případě čistě technických změn nebo takových změn, které mohou být přijaty prostřednictvím „prováděcích aktů“, lze použít zjednodušený postup (tj. postupy stanovené v čl. 218 odst. 7 a 9 SFEU), v případě podstatných změn musí v zásadě platit stejný postup jako pro uzavření mezinárodní dohody.

Změna oblasti působnosti mezinárodní dohody se zpravidla považuje za podstatnou změnu, která vyžaduje uplatnění postupu pro její uzavření, tj. čl. 218 odst. 3 až 6 SFEU.

Za účelem zahájení postupu přijme Rada na základě doporučení Komise rozhodnutí zmocňující vyjednavače Unie (v závislosti na předmětu to může být Komise nebo vysoký představitel) k zahájení jednání za účelem schválení změn. Stanoví to čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

Čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU stanoví:

> *„3. Komise, nebo týká-li se zamýšlená dohoda výlučně nebo zejména společné zahraniční a bezpečnostní politiky, vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku podává Radě doporučení a Rada přijme rozhodnutí, kterým dá zmocnění k zahájení jednání a v závislosti na předmětu zamýšlené dohody jmenuje vyjednavače nebo vedoucího vyjednavačského týmu Unie.*
>
> *4. Rada může vyjednavači vydávat směrnice a může určit zvláštní výbor, se kterým musí být jednání konzultováno.“*

2.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

V případě Bonnské dohody mají smluvní strany na zasedání ve dnech 8.–10. října 2019 rozhodnout o dvou změnách, z nichž jedna se týká rozšíření zeměpisné působnosti (změna

týkající se Španělska) a druhá rozšíření věcné působnosti dohody (změna dle úmluvy MARPOL). Jedná se o podstatné změny, které musí být schváleny stejným postupem, jaký by byl vyžadován pro uzavření Bonnské dohody.

Unie je smluvní stranou Bonnské dohody. Plánované změny se týkají pravomocí Unie v oblasti civilní ochrany a životního prostředí.

Vzhledem k povaze příslušných pravomocí by Komise měla doporučit Radě, aby ji zmocnila k jednání o zamýšlených změnách Bonnské dohody na nadcházejícím 31. zasedání smluvních stran s cílem získat schválení těchto změn.

Obě změny v podobě stávajícího návrhu svým obsahem přímo přispívají k plnění příslušných cílů politiky EU. Vyjednávací pozice Unie by proto měla spočívat v podpoře schválení obou změn. Vzhledem k tomu, že postoj Unie je nekontroverzní, není nutné navrhovat směrnice pro jednání ve smyslu čl. 218 odst. 4 SFEU.

Znění navrhovaných změn se připojí k doporučení Komise.

S ohledem na výše uvedené je procesním právním základem doporučeného rozhodnutí Rady čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

2.2. Závěr

Vzhledem k nutnosti vyjednat a schválit změny Bonnské dohody by mělo mít doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se povoluje zahájení jednání jménem Evropské unie, za právní základ čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Nevztahuje se na tento návrh

Obě změny jsou nesporné a všechny smluvní strany, včetně všech jednotlivých členských států, které jsou stranami dohody, je podporují.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nevztahuje se na tento návrh

- **Posouzení dopadů**

Nevztahuje se na tento návrh

Vzhledem k politické nezbytnosti rychlého postupu, aby EU jako smluvní strana Bonnské dohody mohla vyjednávat a hlasovat o změnách Bonnské dohody na zasedání smluvních stran ve dnech 8.–10. října 2019 a schválit je na zasedání ministrů dne 11. října 2019, bylo upuštěno od formálního posouzení dopadů. Tento přiměřený přístup má rovněž své opodstatnění, protože se očekává, že změny Bonnské dohody budou mít pouze pozitivní hospodářské, sociální a environmentální dopady.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh

- **Základní práva**

Nevztahuje se na tento návrh

Toto doporučení je v souladu se Smlouvami o EU a s Listinou základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Změna Bonnské dohody nebude mít žádný negativní dopad na rozpočet Unie.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Nevztahuje se na tento návrh

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Nevztahuje se na tento návrh Viz oddíl níže.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Jediný podstatný článek návrhu stanoví, že Komise obdrží od Rady zmocnění, aby jménem Unie sjednala zamýšlené změny Bonnské dohody týkající se věcného rozšíření oblasti působnosti dohody ve vztahu k příloze VI úmluvy MARPOL a zeměpisného rozšíření dohody v souvislosti s přistoupením Španělska k této dohodě. Komise by tyto změny měla podpořit, a to i v případě, že v průběhu jednání dojde k menším změnám.

Poslední verze plánovaných změn jsou uvedeny v přílohách rozhodnutí a lze je shrnout takto:

„Změna dle úmluvy MARPOL“

Smluvní strany Bonnské dohody usilují o využití postupů a systémů pro letecký monitoring znečištění ropnými látkami zřízený podle této dohody k rozšíření na postupy, které zahrnují dohled související s dodržováním předpisů v oblasti monitorování emisí z lodí. Smluvní strany tak budou moci maximálně využít zdrojů, které se již využívají pro letecký monitoring a dohled nad ropnými skvrnami, a budou moci vytvořit základ pro komplexní systém monitorování životního prostředí Severního moře a jeho přístupů.

Přijetí rozhodnutí navrhnout smluvním stranám, aby schválily rozšíření mandátu Bonnské dohody v souvislosti s přílohou VI úmluvy MARPOL, by zlepšilo společný dohled, sledování a podávání zpráv o emisích z lodí v oblasti Severního moře. Tato činnost koordinovaná v rámci dohody by přispěla ke snížení rizik pro mořské prostředí a zájmy pobřežních států a Unie.

„Změna týkající se Španělska“

Smluvní strany Bonnské dohody na zasedání v roce 2018 jednomyslně podpořily přizvání Španělska k přistoupení k Bonnské dohodě. Smluvní strany zdůraznily, že zahrnutí Biskajského zálivu by zlepšilo strukturu dohody a že práce a odborné znalosti Španělska by byly pro Bonnskou dohodu a její smluvní strany velkým přínosem. Ocenily rovněž účast Španělska jako pozorovatele Bonnské dohody v minulosti a spolehlivý a cenný přínos Španělska k práci a úspěchu dohody.

Proto byl Španělsku dne 30. října 2018 zaslán zvací dopis. Španělsko ve své odpovědi ze dne 21. listopadu 2018 potvrdilo své přání přistoupit k Bonnské dohodě.

Důsledkem přistoupení Španělska bude nová hranice, která rozšíří oblast, na niž se dohoda vztahuje, směrem na jih. Je proto nutné adekvátně přeformulovat ustanovení čl. 2 písm. c) a části I přílohy. Část III přílohy by měla být doplněna o souřadnice nových zón odpovědnosti Francie a Španělska.

Francie a Španělsko se v listopadu/prosinci 2018 setkaly na dvoustranném jednání s cílem vyjednat souřadnice nových společných hranic a oblastí odpovědnosti obou smluvních stran. Francie přijala zavedení své nové zóny odpovědnosti, která přímo sousedí se zónou společné odpovědnosti Francie a Spojeného království, čímž se překlenují veškeré mezery mezi starou hranicí Bonnské dohody a novou zónou odpovědnosti Španělska. Biskajský záliv se tak stává novou důležitou složkou oblasti, na niž se vztahuje dohoda.

Smluvní strany zahrnutím systému odděleného plavebního prostoru Finisterre do oblasti, na niž se vztahuje Bonnská dohoda, zajistí, aby se na hlavní dopravní trasu v Evropě spojující Severní moře a Středozemní moře vztahoval společně koordinovaný systém řízení připravenosti a reakce.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že přistoupení Španělska k Bonnské dohodě by mělo mít přímý přínos pro spolupráci mezi pobřežními státy podle Bonnské dohody.

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o zmocnění k zahájení jednání jménem Evropské unie na třicátém prvním zasedání smluvních stran o změnách Dohody o spolupráci při boji proti znečištění Severního moře ropou a jinými škodlivými látkami („Bonnská dohoda“) v souvislosti s přistoupením Španělského království k dohodě a s rozšířením oblasti působnosti dohody

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohodu o spolupráci při boji proti znečištění Severního moře ropou a jinými škodlivými látkami (dále jen „Bonnská dohoda“ nebo „dohoda“) uzavřela Evropská unie (v té době „Evropské hospodářské společenství“) rozhodnutím Rady 84/358/EHS ze dne 28. června 1984[3]. Dohoda vstoupila v platnost dne 1. září 1989. Dohoda byla změněna v roce 1989; příslušné změny vstoupily v platnost dne 1. dubna 1994. Unie (v té době „Evropské hospodářské společenství“) tyto změny schválila rozhodnutím Rady 93/540/EHS ze dne 18. října 1993[4].

(2) Podle článku 16 dohody se návrh smluvní strany na změnu dohody nebo její přílohy projedná na zasedání smluvních stran. Po jednomyslném přijetí návrhu sdělí depozitář změnu smluvním stranám. Taková změna vstupuje v platnost prvního dne druhého měsíce následujícího po dni, ve kterém depozitář obdržel oznámení o schválení od všech smluvních stran.

(3) Podle článku 20 dohody mohou smluvní strany jednomyslně přizvat kterýkoli jiný pobřežní stát v oblasti severovýchodního Atlantického oceánu k přistoupení k této dohodě. V takovém případě se podle potřeby změní článek 2 a příloha této dohody.

(4) Smluvní strany Bonnské dohody mají během svého třicátého prvního zasedání (8.–10. října 2019) přijmout rozhodnutí podle článku 16 dohody o přijetí změn usnadňujících rozšíření oblasti působnosti dohody s cílem zlepšit spolupráci v oblasti dohledu s ohledem na požadavky přílohy VI úmluvy MARPOL, jakož i rozhodnutí podle článku 20 dohody umožňující přistoupení Španělského království k dohodě a zavedení souvisejících změn.

(5) Vzhledem k tomu, že smluvní strany mají změnit zeměpisnou a věcnou oblast působnosti dohody, je vhodné, aby Unie pověřila Komisi jako vyjednavače Unie, aby tyto změny jménem Unie projednala.

(6) Přijetí rozhodnutí navrhnout smluvním stranám, aby schválily rozšíření mandátu Bonnské dohody v souvislosti s přílohou VI úmluvy MARPOL, by zlepšilo společný

[3] Úř. věst. L 188, 16.7.1984, s. 7.
[4] Úř. věst. L 263, 22.10.1993, s. 51.

dohled, sledování a podávání zpráv o emisích z lodí v oblasti Severního moře. Tato činnost koordinovaná v rámci dohody by přispěla ke snížení rizik pro mořské prostředí a zájmy pobřežních států a Unie.

(7) Přistoupení Španělska by vedlo k zahrnutí Biskajského zálivu do oblasti působnosti této dohody; činnosti v rámci této dohody by rovněž mohly mít prospěch z práce a odborných znalostí Španělska v tomto ohledu. Zahrnutí systému odděleného plavebního prostoru Finisterre zajistí, aby se na hlavní dopravní trasu v Evropě spojující Severní moře a Středozemní moře vztahoval společně koordinovaný systém řízení připravenosti a reakce. Zdá se tedy, že by mělo dojít ke zlepšení rozsahu a účinnosti spolupráce podle dohody.

(8) S ohledem na výše uvedené skutečnosti by proto Unie měla podpořit změny Bonnské dohody týkající se věcného rozšíření oblasti působnosti dohody ve vztahu k příloze VI úmluvy MARPOL a zeměpisného rozšíření dohody v souvislosti s přistoupením Španělska k této dohodě.

(9) Rada by měla zmocnit Komisi, aby jménem Unie jednala o zamýšlených změnách a vyjádřila podporu jejich přijetí.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Komise se zmocňuje, aby jménem Unie sjednala zamýšlené změny Bonnské dohody týkající se věcného rozšíření oblasti působnosti dohody ve vztahu k příloze VI úmluvy MARPOL a zeměpisného rozšíření dohody v souvislosti s přistoupením Španělska k této dohodě.

2. Postoj, který má být jménem Unie zaujat na třicátém prvním zasedání smluvních stran Bonnské dohody, je podpořit změny dohody v souladu s plánovanými změnami, které jsou přílohou tohoto rozhodnutí.

3. K zamýšleným změnám mohou být předloženy menší úpravy, aniž by byla zpochybněna podpora uvedených změn ze strany Unie.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně